

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

X. évfolyam 77. szám

Szombat

Debrecen, 1940 április 6

Terv Anglia és Franciaország egyetlen katonai és gazdasági hatalommá való összeolvadására

Anglia az egész vonalon pótolni akarja az ostromzár hiányosságát — Német rohamosztag sikeres támadása Saarlauternnél — Felderítőrepülések a nyugati frontok felett

Anglia távolkeleti politikájának támogatására akarja rábirni az Egyesült Államokat

London, április 5.

(Havas.) Az angol lapok ma is behatárolt foglalkoznak a kormányban bekövetkezett személyi változások jelentőségével és kiemelik Chamberlain miniszterelnöknek a csütörtöki nyilatkozatának fontosságát.

A Times hangoztatja, hogy a személyi változások közül elsősorban Churchill hatáskörének nagymérvű növelése emelkedik ki. Az átlag angol ember — írja — a teagernagy hivatal első lordjánan

azoknak a vezető államférfiaknak egyikét látja, akik leghivatottabbak a háború irányítására.

Churchill hatáskörének kiterjesztése arra mutat, hogy a kormány a legnagyobb tökéletességre akarja fejleszteni a háborús gépezetet.

A Daily Telegraph Chamberlain beszéde nyomán annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az ostromzár hiányosságait most az egész vonalon kipótolják, és a réseket betömik. (MTI.)

—o—

A dán sajtó az angol blokádról

Kopenhága, április 5.

(Hava.) A tengerzárnak a ezöveségek által tervbevetett megszigorítása élénken foglalkoztatja a dán sajtót.

A Politiken — Münch külügyminiszter lapja — azt írja a többi között, hogy a Narvikon keresztül történő vasércszállítások megakadályozása nézeteltérésekre vezetett Norvégiával, míg Németország továbbra is megkapja a szükséges vasércmennyiséget a Balti-tengeren át.

A norvég parti vizeken és az

Északi tengeren beavatkozásokra azért kerülhet sor — írja továbbá a lap, — mert ezek a tengerek közel esnek a hadviselő támaszpontjaihoz, de a háborút eldöntő blokádnak csak akkor lehet eredményes, ha kiterjesztik Délkelet-Európára és a Keletre is, ahonnan Németország el tudja magát látni.

Ha ezt nem tudják megvalósítani, nincs más hátra, mint katonai döntést kicsikarni. Kérdés azonban, lehetséges-e ez a nyugati arcvonalon?

—o—

Német hadijelentés

Berlin, április 5.

A véderőfőparancsnokság jelentette, hogy a nyugati arcvonalon egy rohamosztag Saarlauternnél délnyugatra a határmenti övezetben egy ellenséges támaszpontot kiemelt. Az ellenség a hadművelet során körülbelül 15 halottat vesztett. A nap egyébként események nélkül telt el.

A Német Távirati Iroda hárte-

ri jelentése szerint az időjárási viszonyok mindkét oldalon megnehezítik a légi tevékenységet. A Luise Leonhardt német gőzös megérkezett egy semleges kikötőbe. Jelentette, hogy március 30-án délután 2 órakor Esbjerg közelében angol bombavetőgépek részéről támadás érte, a bombák azonban nem találták el a hajót.

—o—

Rajtaütési kísérletekről szól a francia jelentés

Páris, április 5.

(Havas.) A csütörtöki hárteéri tevékenységet elég jelentős és a tüzéség által erősen előkészített

német rajtaütési kísérletek jellemezték.

Francia katonai körök megállapítják, hogy néhány nap óta a né-

met repülőgépek bomba- és gép-fegyvertűvel támadják a francia csapatokat, azonban nincs szó valamilyen nagyobbzabásu, vagy akár csak helyi jellegű tevékenységről, amely gyalogsági támadással lenne összekötve.

A rajtaütési kísérletek voltak a tegnapi nap kiemelkedő eseményei, mivel a légitvékenységet a rossz időjárás hátrányosan befolyásolta. A rajtaütési kísérletek a Niedels és a Saar közötti arcvonalon folytak. Sikerre nem vezettek, bár a vállalkozásokat heves tűzéségi és aknavető tevékenység vezette

be, amelynek a francia állások néhány védője áldozatul esett. A járőr- és felderítő-tevékenység különösen élénk volt a Vogézeknél nyugatra eső területen.

A francia repülő két-három felderítőutat tettek a német vonalak fölött Egy német repülőgép elrepült Észak-franciaország felett.

Az angolok az északi tengeri szokásos járőrtvékenységüket végezték. Megerősítik, hogy a német repülőraj támadása alkalmával egy hajókaraván ellen intézett német légitámadás alkalmával egy angol és egy német repülőgép elpusztult.

Anglia és Franciaország között államszövetségi terv készül

London, április 5.

(Havas.) A Daily Mail külön tudósítójának értesülése szerint angol és francia szakértők ezidőszereint egy olyan terv kidolgozásán fáradoznak, amely azt célozza, hogy Nagy Britania és Franciaország között állandó szövetséget létesítsenek. A tanácskozások legfelső haditanács legközelebbi ülésén megvitatták. Mind Londonban mind Párizsban miniszteri bizottságok végzik a tervnek aprólékos részletekbe menő kidolgozását. A két szövetséges között a lehető legszorosabb együttműködést igyekeznek biztosítani, amely egyértelmű lenne azzal, hogy a két hatalom egyetlen katonai és gazdasági hatalommá olvad össze, mégpedig nemcsak a háború tartamára, hanem a háború utáni időre is.

Bizonyos hivatalos körben — teszi hozzá a lap — felmerült az a terv is, hogy közös francia-brit parlamentfélélet hívják életre és ez fogja majd a két országot közösen érdeklő kérdéseket parlamenti formák között megtárgyalni.

Ugy vélik továbbá, hogy ha a két nagyhatalom e megszervezéssel biztosítja a jövőre erejét és biztonságát, akkor sérthetlensége tudatában sokkal enyhébb békefel-

tételeket vehetne tervbe, mint aminket ideig — más körülményekkel számolva — elengedhetetlennek tartottak.

Kilátás nyílik arra is, hogy a két állam szövetkezéséből olyan államszövetségi rendszer alakul ki, amelyhez más államok is csatlakozhatnak majd, — olyan államok, amelyek a nemzetközi kapcsolatok terén a béke és a rend megóvását tartják szem előtt. A lap szerint valószínű, hogy a két ország vezető államférfiai a közeljövőben beszédben fogják tájékoztatni a nyilvánosságot a terv tanulmányozása során elért eredményekről.

(Magyar Távirati Iroda.)

Japán az angol politikáról

Azt a tényt, hogy az angol nagykövet szabadságát az Egyesült Államokban tölti, a japán sajtó úgy magyarázza, hogy rá akarja bírni Rooseveltnél elnököt és Hull államtitkárt, támogassák az Anglia távolkeleti politikáját és bírják rá Japánra a szövetségesekhez való csatlakozásra az európai háborúban. Japán továbbra is szigorúan kitart azon politikája mellett, hogy semleges marad. (MTI.)

Bukarest: Targoviste városában az egyik benzinkútban robbanás történt. Az éjjeli őr egy benzinnel telt vedret a kályha mellé tett és a kipattant szikrától felrobbant a benzin. A raktár egyik oldalfala beomlott.

Washington: A képviselőház elfogadta és a szenátushoz továbbította a 78,499,094 dollárról szóló hadügyi költségvetést. Ez az összeg több mint 68 millió dollárral kevesebb Rooseveltnél elölírászatánál.

Bukarest: A doljmegeyi Rast községben Junica Florea halász a feleségével és sógorjával csónakon halászni ment a község mellett lévő tóra. A csónak felborult és utasai mind a vízbe fulltak.

Sidney: A légihaderő Lockheed Hudson típusú négy új bombázója gyorsaságának és teljesítményének kipróbálása céljából Sidney és Beth között 3200 kilométeres repülést hajtott végre.

Bukarest: Brailából és Vijnitzából tüzesetet jelentenek. Brailában több lakóház égett el. A kár meghaladja az egymillió leit. Vijnitzában egy deszkabódé égett le.

Brüsszel: A Belga Távirati Iroda jelentése szerint az ettesbrucki (luxemburgi) kórházból csütörtökön megszökött az a két francia tiszt, aki kedden a luxemburgi Niederfeten mellett kényszerleszállást hajtott végre és ez alkalommal megsebesült.

Róma: A Duce fogadta Badoglio tábornagyot, akivel több mint egy óra hosszat tanácskozott az Olaszország katonai felkészültségéről.

Kopenhága: Dánia kijelentette, hogy részt vesz az 1942 évi római világgiallításon, amennyiben az akkori viszonyok lehetővé teszik számára, hogy a meghívást elfogadja.

Kopenhága: Az itteni finn követ a külügyminiszterhez intézett átiratában kifejezte a finn kormány köszönetét a dán kormánynak és mindazoknak, akik a háború alatt Finnországnak segítségére voltak.

Porrá égett a győri gabonarakár

Győr, április 5. Csütörtök este 11 óra tájban a járókelők megdöbbenve vették észre, hogy a győri Dunaparton lévő gabonarakárnak a tetejéről sűrű füst gomolyog elő. Értésítették a tűzoltókat. A tűzoltók percek alatt kivonultak, de ekkorra már hatalmas lángok csaptak ki a gabonarakárból. A tűz felülről lefelé terjedt és így a felső emeleteket is lángba borította. Az égő gabona pernyéje a kitért aklakokon keresztül valóságos tüzesóval árasztotta el az egész környéket.

A rótfényű hatalmas tüzvész

félelmes látványt nyújtott. Óriási tömeg sereglett össze és a rendőri karhatalom csak nehezen tudta a sokaságot visszatartani. A tűzoltók haláltusát vívó bátorsággal harcoltak. Az oltási munkálatok közben kilenc tűzoltó megsebesült.

Egy tűzoltó az egyik emelet magasságából lezuhant és koponyaalapú törést, valamint súlyos égési sebet szenvedett.

A tűz következtében ötszáz vagyon buza pusztult el és a kár meghaladja a 2 millió pengőt.

A tűz okát még idáig nem lehetett megállapítani.

Zománcozott edények

és más háztartási vasárucikkek kaphatók

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésben

Debrecen, Ferenc József-ut 23.

Kedvezményes tavaszi vetőmag kiosztása

A földmivelségi miniszter az ősz folyamán egyfelől az időjárás, másfelől a rendkívüli viszonyok miatt bevetetlenül maradt és a téli fagykarak következtében esetleg kiszántásra kerülő területek bevetéséhez szükséges vetőmagot kedvezményes áru zab és kukorica vetőmag kiosztással kívánja az igénylő gazdák részére biztosítani.

A kedvezményes áru vetőmag akcióban elsősorban a 20 kat. holdnál kisebb kiterjedésű szántó területen gazdálkodó kiskgazdák

részesülhetnek.

A kedvezményes akció keretében kiosztott vetőmag ára — ab rendeltetési állomás — zabnál 20 50 P., kukoricánál q-ként 20 P. Cinquantini jellegű keményszemű kukoricánál, továbbá azoknál a kukoricáknál, amelyek a szállító gazdaság és fajta megjelölésével kerülnek szállításra q-ként 21. —P.

Ezen kedvezményes vetőmag kiosztásra a Debreceni Gazdasági Egyesületnél lehet jelentkezni.

A miniszterelnök beszámolója a MÉP értekezletén

Nagy érdeklődéssel kísért értekezletet tartott pénteken este a Magyar Élet Pártja.

Az értekezleten elsősorban jelentek meg a felvidéki képviselők, akiket ünnepélyesen fogadtak és üdvözöltek. Gróf Teleki Pál miniszterelnök és a kormány tagjai

is résztvettek a szigorúan zárt értekezleten, amelyet az Eszterházy utcai palotában a főispáni kar jelenlétében tartottak meg.

Báró Vay László nyitotta meg félhét után az értekezletet, s a folyó pártügyek után gróf Teleki Pál miniszterelnök szólalt fel.

Most jelent meg

dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének h e z a g p ó t l ó k ö n y v e :

A Hatályos Magyar Sajtójog

A R A : című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz.

5

PENGŐ.

A miniszterelnök római utjáról számolt be a pártnak és rövid, általános külpolitikai tájékoztatást adott. Belső politikai kérdésekről nem nyilatkozott érdemben.

A miniszterelnök beszédében, miután a külpolitikai kérdéseket letergyalla javasolta, hogy a felvidéki képviselők bevonulásának alkalmából egészsétek ki az országos pártvezetőséget. A miniszterelnök végül megegyezően ismételt hangsúlyozta, hogy az országos megbeszélései tisztán tájékoztató jellegűek voltak.

Ezután került sor a házi interpellációk előterjesztésére.

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdasághoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásait, idénymunkásait (u. n. som más munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900: XVI t. c. 8 §-a alapján kötelező balesetbiztosítás, a cselédváltást átírás végett a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsek be a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett.

Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában végzett munkát és a gépmunkásokat a munkavállalatók gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacséplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társcepléttel, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés kötésével is eszközölhető.

Az a munkaadó és géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902: XIV. tc. 24. §. illetve az 1912: VIII. tc. 5 és 12 § ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik, mulasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtani.

Sombat—vasárnap
Zarah Leander nagy filmje:

Sivatagi éjszakák

Előadások szombaton: 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elütötte az autó

Péntek este fél nyolc óra tájban a Miklós és Piac utcák sarkán egy ismeretlen autó sárhá nyójával elütötte Molnár Gyula napszámot, aki át akart szaladni az autót elött. Az autó tovább rohogott, Molnárt pedig a mentők részesítették segítségben. Csúpan a jobb könyökén szenvedett könnyebb horzsolts sérülést.

Szabadtéri előadás a Stadionban

A „Nemzeti Munkaközpont” vezetősége feliratot intézett Debrecen városához, melyben bejelentette, hogy a debreceni Stadionban színtre kívánja hozni szabadtéri előadásban „János Vitéz”-t s kérte Debrecen város vezetőségét, hogy ezt az elgondolását támogassa. A kérelemre dr. Kőlesey Sándor polgármester úgy határozott, hogy a színpad felépítését és a világítást nem vállalhatja, ellenben a Stadiont díjmentesen rendelkezésére bocsátja a „Nemzeti Munkaközpontnak”.

Lemondott a török hadügyminiszter

Isztambul, április 5. A hadügyminiszter váratlanul lemondott és helyét Arikán volt közkutatásügyi miniszterrel töltötték be.

A Török Távirati Iroda szerint a hadügyminiszter egészségi okok miatt mondott le tárcájáról. Az esemény politikai körökben nagy hatást keltett.

Az ankarai nagykövet az elmúlt éjszaka Londonba utazott.

Aramszünet

Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy április 7-én, vasárnap hálózatunkon eszkozlendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben; délelőtt 9-14 óráig Teleki, Timár, Vigkedvő M. Haláp, Varga, Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Batthyányi utca, Kosuth, Burgundia, Domb, Magoss, Kigyó, Csapó, Nyomatató, Szappanos, Veres, Kőlesey, Meszencs, Maróthy György, Faragó, Egmalmom, Rákóczi, Eötvös és Péterfia-utca páratlan oldalán. Világítási Vállalat.

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ

Magyar film!
Az üde, fordulatos, mulatságos új magyar vígjáték:

Jöjjön elsején

Főszereplők: Turay Ida, Páger Antal, Jávor Pál, Sulyok Mária, Rózsashegyi Kálmán stb.
LEGUJABB VILAGHIRADO!
Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

A magyar erő ma különösen fontos bizonyítéka az április 26-án megnyíló Budaepsti Nemzetközi Vásár

(Budapesti tudósítónktól) Husz éve annak, hogy az önállóvá lett Magyarország Horthy Miklós kormányzó ur Ólomtósága vezetése alatt magára talált, békés építő munkába kezdett és ennek a 20 évrnek eredményét kívánja a magyar ipar most egy minden eddigi meghaladó méretű, minden tekintetben impozáns kiállítás keretében ország-világ előtt kimutatni. Ezt a nagyszabású demonstrációt úgy hívják, hogy Budapesti Nemzetközi Vásár. Időpontját április 26—május 6 között állapították meg.

Ebben az évben is újból engedélyezték április 20-tól kezdődő érvénnyel a látogatók számára szokásos 50 százalékos utazási kedvezményt, sőt többet tettek ennél. Módot adnak arra mindazoknak, akik vásárigazolvánnyal utaznak, hogy budapesti tartózkodásuk során még egy külön kedvezményes utazást is tessenek tetszésük szerint a magyar vidékre.

Fontosak, értékesek ezek a kedvezmények. De a nagy magyar közönség szempontjából fontos egyedül mégis csak az, hogy a vásár a magyar alkotó erőt és

jó időben — az ipar a magyar önellátó képességét mutatják ki még pedig olyan keretben, olya hatalmas vásár-kirakatban, amelyre fel kell, hogy figyeljen egész Európa.

Európa pedig figyel, keresi a velünk való kapcsolatot. Legjobban ezt abból látjuk, hogy a háboru s válság ellenére hét állam kormánya éppen most tartotta szükségesnek azt, hogy impozáns kiállításon nemzetközi pavillonnal kivonulva jogelmezt, alkalmat keressen a magyar piaccal való barátkozásra.

A látogatók szempontjából természetesen nagy szenzáció. Képzeld csak el, mit jelent, ha a magyar vasipar, a hatalmas textilipar és mindaz a rengeteg külön szakma és iparág felvonul csak azért, hogy kimutassa: erős, egészséges, teljesítőképes vagyok. A külföld ehhez a nagy megmozduláshoz már csak közbeékkelt szint, külön érdekességet hozhat. De a magyar embernek büszkeséget fog jelenteni — megnyugvást is egyben — látni, hogy a magyar ipar s benne a magyar gazdasági élet, a fogyasztók milliói erőteljes jólétet élveznek.

Gázolás a Deák Ferenc utcán

Pénteken a Deák Ferenc utcán az állomás felé haladt kerékpáron Buksme Sándor 31 éves kőműves segéd. Mögötte egy állami autó robogott. Buksme a Werbőczy utcára akart kanyarodni, de a mögötte robogó gépkocsi már nem tudta kikerülni és nekirohant a kerékpárnak.

Buksme a földre zuhant, az autó

szerecsére nyomban lefékezett, úgy hogy a kőművesegédén szerecsére nem haladt keresztül a kerékek. A kerékpárnak különös módon semmi baja nem történt, míg Buksme Sándor a lábán szenvedett aránylag nem súlyos sérüléseket. A mentők bevitték a klinikára. A gázolás ügyében megindult a hatóságai vizsgálat.

Szünőben van a debreceni árvíz

A pánteki polgármesteri értekezleten dr. Szabó Gyula tb. tanácsnok jelentést tett dr. Kőlesey Sándor polgármesternek a debreceni árvízhelyzetről.

A jelentés szerint az Acsádi uton jelentékeny vízapadás észlelhető úgy, hogy itt az uthelyreállítási és javítási munkálatokat már meg is lehet kezdeni.

A Diószegi uton még mindig van vízfolyás, remélhető azonban, hogy egy héten belül a víz itt is elfolyik.

A Kishegyesi uton és a Téglavetőben árvízveszély már nincsen, A helyreállítási munkálatok már itt is megindultak és ezeket úgy

végzik, hogy a jövőben hasonló duzzadásoknál a veszélyt és a károkat csökkentésék. A helyreállítási munkálatok során tehát a Kishegyesi uton áttereszt építenek, hogy a téglavetői víz állandó és megfelelő lefolyása biztosítva legyen.

A kábcecslési munka folyik, ezzel körülbelül egy hét múlva készlen lesznek s akkor felterjesztik dr. Bonczos Miklós államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztoshoz.

A szocialis ügyosztály 50 családnak lakbérsegélyt nyújtott, 20 családot pedig elhelyezett, még pedig kettőt a városi téglagyárban 14 családot 75 családtaggal a Tóth és Sebestyén téglagyárban.

Nyomatványait

IZLÉSES ÉS KIFOGÁSTALAN MINŐSÉGBEN
K É S Z I T I A Z

„ALFÖLD” nyomdavállalat

DEBRECEN, PIAC-UTCA 41. SZÁM.

Tegyen egy próbarendelést.

a Rásó Gyula utcán pedig kivettek egy házat s itt négy családot helyeztek el.

Ujabb behívások Svédországban

Stockholm, április 5. Stáckholmi politikai körökben feszült figyelemmel kísérik azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy Nortlandban, Dél-Svédországban és Gotland szigetén újabb csapatokat hívtak be. Az Allehanda című lap azt állítja, hogy a behívásokkal kapcsolatban Svédországban némi izgalom tapasztalható. A feszült külpolitikai helyzet miatt váratlanul hívták be a már elbocsátott csapatokat és sabbadágukat bizonyítatlan időre elhalasztották.

Leleplezett összeesküvés Indlában

Lahore, április 5. A hatóságok felfedezték egy összeesküvést, amely a Pendsab államok (Nyugat India) törvényhozó gyűlésén helyetfoglaló miniszterek ellen irányult. Az összeesküvők terve az volt, hogy nyílt ülésen bombát vetnek a miniszterek székeire. Lahore egyik házában házkutatást tartottak. Két bombát találtak. Egy embert letartóztattak.

Harcszerű lögyakorlat

Április hó 8, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 22, 24, 25 és 26-ig a Sárkut tanyánál lévő harcszerű lötéren, a pallagpusztai vasuti állomás közelében éles lövészet lesz. A löteret e napokon a lövő alakulat 7 órától 18 óráig le fogja zárni.

A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdusámsom közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozdó járművek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

A GYERMEKBETEGSÉGFK kezelésében a tisztán természetes FERENC JOZSEF keserűviz, mint gyorsan, biztosan és rendkívül enyhén ható hashajtó, gyekran igen fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

A POLLO

FILMSZÍNHÁZ

A francia filmgyártás legművészeibb remeke:

Egyetlen éjszaka

B. Kellermann az „ALAGUT” világhírű szerzőjének regénye nyomán.

Főszereplők: Pierre Blanchard, Renée Saint Cyr és Gilbert Gil.

Fényes kísérf műsor és a legújabb Magyar Világhírű.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

